

**Паэтычны погляд
на прыроду
і радзіму**

Вершы аб Свіслаччыне

Родны кут, зямля бацькоў, зямля, дзе чалавек нарадзіўся, зрабіў першыя крокі... Яна заўсёды мае асаблівую прывабнасць, чароўную сілу. Усё на гэтай зямлі самае дарагое, самае блізкае.

Для нас увасабленнем краю з'яўляецца Свіслаччына – дзівосная скарбніца гістарычных каштоўнасцей і прыродных багаццяў. У роднай старонцы ўсё любя воку, навакольная прыгажосць зачароўвае і натхняе.

У розныя часы нашай Свіслаччынай ганарыліся і захапляліся як мясцовыя жыхары, так і людзі, чый лёс звязаў іх з нашым краем. Аб Свіслачы пісалі падарожнікі, пісьменнікі, паэты, публіцысты. Яе выдатныя архітэктурныя збудаванні замалёўвалі вядомыя мастакі, здымалі фотарэпарцёры, мясцовы фальклор запісвалі і вывучалі славуць фалькларысты. Іх выказванні, падчас вельмі эмацыянальныя, аб горадзе і яго людзях напauняюць гонарам сучаснікаў, гэта значыць нас, за сваіх дзядоў і прадзедаў.

Прыгажосць свіслацкага краю, любоў да родных мясцін, захапленне роднымі краявідамі натхняюць свіслачан ствараць вершы, пісаць песні.

Вашай увазе прадстаўляем паэтычныя радкі нашых землякоў, дзе яны прызнаюцца ў любові да роднага краю, паказваюць яго ўнікальную прыгажосць, раскрываюць іх прывабнасць для турызма.

Свіслаччына –
край
мой
любый

Свіслацкі вальс

Сл. А. Адашчык

Муз. М. Дзесяцік

Добры дзень, наша Свіслач, гасцінны наш дом,
Росны ранак і дзень працавітых людзей...
Дзе на вулачках ціхіх, за кожным акном
Вальс гучыць – таямнічы, як дзень!

Толькі тут вас пры ўездзе сустрэнуць буслы,
Стол сяброўскі расцэлеца яркаю стужкай...
І над Свіслаччу нашай у блакітнай цішы
Вальс закружыць прыветлівай птушкай!

Хай гучыць наша песня аб роднай зямлі,
І крынічкаю поўніцца срэбнаю роўнай...
Назаўсёды ў сэрцы бары і лясы –
Мой куточак бацькоўскі чароўны!

Палымнее рабіна пад кожным акном,
Нашы вёрсты-гады ўсё адлічвае час...
Прыязджайце, сябры, у гасцінны наш дом,
Запрашаем на свіслацкі вальс!

Матуля – Свіслач

Прыйшоў я да цябе ізноў,
Куточак мой, мая Радзіма,
Бо лепш мясціны не знайшоў,
Збярог любоў табе адзінай.

Тут усё роднае, маё:
Лясы, палі, рака і людзі.
Тут вабіць, радуе жніўё
І водар траў падсохшых ў лузе.

Мой родны край, прабач мяне,
Што быў з табою я ў расстанні.
Адчуў шчаслівым я сябе,
Прызнаўшыся табе ў каханні.

Матуля – Свіслач, рады я
Адчуць ізноў тваю пяшчоту.
Паслухаць шчэбет салаўя,
Забыць пра смутак, адзіноту.

І. Ламашкевіч

Край мой Свіслацкі

У баку ад шумных гарадоў,
У пушчанскім Белавежскім краі,
Пад крыламі белымі буслоў,
Свіслаччына, я цябе вітаю!

Шчасліў той, хто нарадзіўся тут,
Дзе Тышкевіч жыў і Каліноўскі.
Даражэй за ўсё мне родны кут,
Твае рэчкі, і палі, і вёскі.

Шмат чаго ты бачыў у жыцці,
На гісторыю і на людзей багаты.
Свет вакол магу я абысці,
А вярнуся зноў да роднай хаты.

В.Бяляева

Мой любы край

Мой любы край, людзьмі багаты,
Ці знойдзеш дзе такі прастор,
Дзе вабяць з дрэўна ў вёсках хаты,
І чысціня вады з тваіх азёр.

Кахаю спевы птушак раніцою,
Што з падарожжа зноў ляцяць сюды,
На крылах быццам бы з сабою
Нясуць вясну ў нашыя сады.

Кахаю лес, палі і рэчкі,
Садоў цудоўны ўраджай,
І дзе бы ні быў я далёка,
Заўсёды цягне ў гэты край.

Ф.Цямежнікаў

Куда ни гляну – всё мне любо!
И речка, что течёт у луга,
И шелест трав, песнь соловья...
И это всё – моя земля.
Идёт весна зиме на смену:
И солнце светит всё смелей,
И расцветает вся природа
От этих солнечных лучей.
Люблю я край мой беловежский,
Как мать родную я люблю!
Милей природы и красивей
Нет ни во сне, ни наяву.

И. Басалай

Родной край

Свислочь дорогая,
Край ты мой родной!
Славные березки,
Месяц золотой...

Разноцветный летом,
Беленький зимой,
Пожелтел ты осенью,
А расцвел весной.

Чистые озера,
Чистые пруды...
Краше нет такого –
Сколько не ищи.

И в тебя я верю
И молюсь о том,
Чтобы жилось мирно
Нам в краю родном!

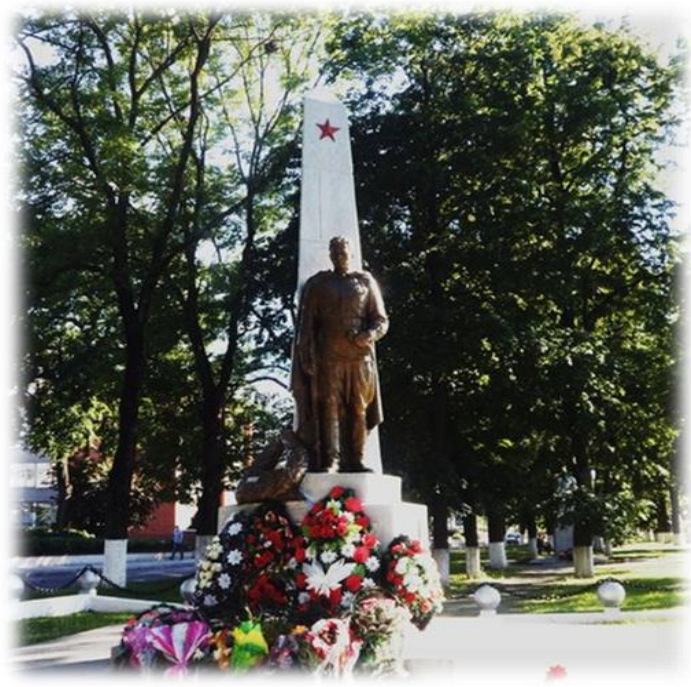
Д. Герман

Роднай прыроды мы родныя дзеці.
Дзе лепшы куточак
вы знойдзеце ў свеце?
Тут песня зязюлі сама з сэрца
рвецца.
Наш край Белавежскай пушчай
завецца.
Духоўным прытулкам
і казачным раем.
Як не ганарыцца нам свіслацкім
краем?!Зубры і алені, грыбы і маліна
Сюды запрашаюць штодзень,
штохвілінна.
Дубы векавыя гамоняць тут
з небам.
І лепшага дару нам, людзі, не трэба.
Няхай над табою заўжды ззяе
сонца,
А мы берагчы цябе будзем
бясконца.

В.Каржаневіч

Край наш героичный

Роздум ля “Асілка”

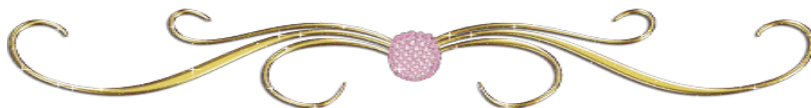
З днём Вызвалення, родны край,
Мая пушчанская старонка,
Цябе – ад гітлераўскіх зграй!
Цвіці ж чароўнаю рамонкай.
Глядзіць “Асілак” з-пад рукі.
Трымае меч рука другая.
Тут вечным сном спяць землякі.
“Асілак” іх аберагае.

Дакладней, прозвішчы іх тут
На дзвюх мемарыяльных плітах,
Хто звездаў акіян пакут,
Чый горкі лёс крывёй заліты.
Вам слава, Гойлік і Качко,
Астапчык, Нехайчук і Свейка,
Шчасюк, Сяргейчык і Мічко,
Нікіцік, Курбат і Балейка,
Дырында, Несцер, Сахарчук,
Юсько, Фунт, Шчэрба, Васіленя,
Янушка, Лукша, Качаржук,
Аўсейчык, Лобач, Паўлючэня,
Саўко, Смурага і Канюк,
Пятроў, Макар і Акудовіч,
Ярош, Бандысік і Янюк,
Пармонік, Бойка, Якубовіч!..

Глядзіць “Асілак” з-пад рукі.
Навокал – мора зеляніны.
Мемарыял наш! Стой вякі
Ты над раёнам і краінай.
На мілы не прыйшлі парог.
Іх не пабачылі матулі,
Бо вас і Бог сам не збярог,
Дагналі ўсіх забойцы-кулі.

Не паглядзіце больш на нас,
Не пройдзеце святочным строем...
...Усіх іх выбраў грозны час,
І кожны з паўшых стаў Героем!

В.Каржаневіч

Мне гімнам – “Памяці” радкі

Старонкі “Памяці” гартаю
І не саромяюся слёз.
Раёна праўда ў іх святая
І гераічны, горды лёс.

Крыжак ішоў на нас, тэўтонцы,
Былі і шведы на мяжы,
А мы ў раднюсенькай старонцы
Жылі здавён і будзем жыць.

О нашай “Памяці” старонкі!
Ты нагадай мне, кніжны ліст,
Як набухалі гневу гронкі,
Калі пайшоў на нас фашыст.

Далі мы акупанту рады.
Мы не спускалі з фрыца воч,
Бо партызанскія атрады
Вялі змаганне дзень і ноч.

Гляджу я ў твары ветэранаў.
Няма ўжо многіх сярод нас.
Нам не злічыць іх мук і ранаў,
Бо іх паклікаў грозны час.

Чытаю “Памяці” старонкі –
І ажно стыне ў жылах кроў.
Тут пах калгаснае даёнкі
І гул магутных трактароў.

Што ні старонка – бой і праца,
Стварэння пафас і размах.
Мой край! Умеў ты пазмагацца
За смех дзіцячы ў дамах.

За калашэнне нівы хлебнай,
Красу світальнае зары,
За ручаёк крыніцы срэбнай
І белавежскія бары.

Старонкі “Памяці” суровай
Гартаем сённа мы ўсе.
Мой край! Часінаю вясновай
Устань ва ўсёй красе.

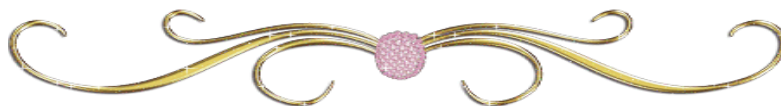
Нам больш крыві, бяды не трэба,
І войны ўсе няхай згараць.
Пад свіслацкім блакітным небам
Давайце жыць, кахаць, ствараць.

Жыць і ўскладаць героям кветкі,
Хто нам вясну адваяваў,
Хто дбайна засяваў палеткі,
Вучыў, лячыў і будаваў.

Заб’ецца сэрцайка шчымліва.
Мне гімнам – “Памяці” радкі.
Жывіце, родныя, шчасліва!
Вам сонца, міру, землякі!

Вясной і ў восеньскую замець
Як нам без спадчыны пражыць.
Цяпер і ў нас свая ёсць “Памяць”.
Дык будзем ёю даражыць!

В.Каржаневіч.

У вянок вызвалення

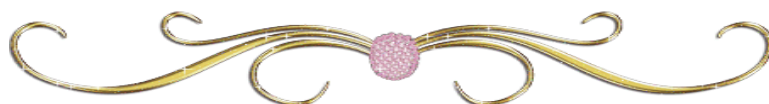
Жыць будзе ў сэрцах усіх пакаленняў
Сорак чацвёрты, той радасны год.
З сонцам над хатай, з вясной вызвалення
Вітаем цябе, беларускі народ!

Партызанка-краіна,
Патрыётаў зямля...
Пралягла каляіна
Тут твая і мая...

Край ты наш родны! Мужнасці сведка
Ад Ханявіч да Ражкоў і Грынок.
Хай жа ўплятаецца яркаю кветкай
Свіслачы ўклад у змагання вянок.

Працаўніцай-Радзімай
Ганарымся мы ўсе.
Вольнай ёй і любімай –
Жыць у шчасці, красе.

В.Каржаневіч

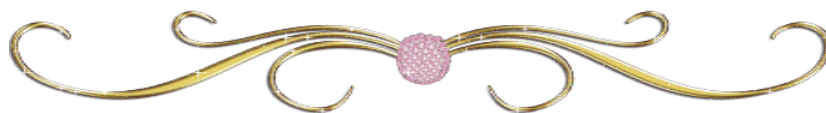

Сабалькі – партызанская вёска

Ты стаіш адзінокай красуняй
Праз гады ўся ў маўклівай
журбе.
Побач лес, што ўкрываў
партызанаў.
Птушкі песнямі іх віталі.
Людзі ўсе тых лясных салдатаў
Так любілі і ўсе так зналі.
Хоць малой я зусім была,
А хацела ўсе ведаць рэчы:
Каму ж мама той хлеб пякла
Ды вячэру варыла ў печы?
Мсціўцаў тых многа ў нас было
У маскіровачных белых
халатах,
Непрыкметных на снезе зусім.
Як пайшлі – апусцела хата.
Не паспелі паесці хлапцы,
Як іх солтыс Русак папярэдзіў,
Што ўжо з Лыскава немцы
ідуць.
Трэба добра іх вельмі стрэціць.
У Баўдзіно разгарэўся бой.
Добра помню, бо ўсё грымела.
У тым баі мой загінуў зямляк,
Малады партызан Анісеня.
Яго мама, сястрычка і брат –

Усе таксама былі ў партызанах.
Вельмі дзякуй за тое вам,
Што вы наша жыццё ратавалі.
Мая мілая, родная вёска!
Партызанскай назвалі цябе.
Колькі гора ты з намі спаткала.
На расстрэл выганялі
з малымі
Пад дарогу, што з Лыскава йдзе.
І ў гумно да Янушкі нас
з бацькамі зганялі,
Каб нас зажыва ўсіх падпаліць.
Але немец знайшоўся заступнік.
Значыць, богам нам суджана
жыць.
Сёння мір, цішыня і жыццёвая
ўецца дарога
У шчаслівую далеч, у заўтрашні
радасны дзень.
І на гэтай дарозе няхай вам
сустрэнуцца многа
Добрых, шчырых сяброў
І сапраўдных душэўных людзей.

А. Чэркес в. Ханявічы

Прысвячэнне роднаму гораду

Наш невялічкі гарадок...

На ўскраі пушчы Белавежскай
Сярод палёў і пералескаў,
Дзяцінства нашага крыніца,
Квітнее Свіслач-чараўніца.

Наш невялічкі гарадок,
Такіх нямала ёсць на свеце,
Але ж як вабіць нас куток,
Дзе так ласкава сонца свеціць,

Як шмат зышлося навокал
І даўніны, і маладосці,
Ласкае погляд квеццем дол,
І сумна ліпы шэпчуць штосьці.

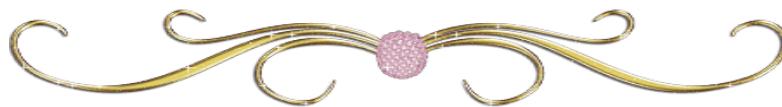
Дзе над азёрнаю вадой
Туман лягае белым шалем
І месяц вострай барадой
За дрэвы ў поцемку чапляе.

Па ціхіх вулачках не раз
Я вандраваў і ўдзень, і ўночы.
Як хутка адыходзіць час –
Ужо па іх унукі крочаць.

А колькі раз, а колькі раз
Я задаваў сабе пытанне:
Што сэрцам звязвае нас
З няхітрым вулак крыжаваннем?

Каторы год, каторы дзень
Плывуць,плывуць аблокі міма.
Ты, як вясновы летуцень,
І гэта клічацца – Радзіма.

А.Дубатоўка

Свіслачы

Як часта недзе ў далечы
Мы ўспамінаем родны кут.
На хвалях памяці пакут
Ты як маяк у сэрцы свеціш.

Як могуць шмат нам расказаць
І парк, і ціш магілак,
І памяць згінуўшым – Асілак,
Дзе шылды скорбныя стаяць.

Здалёк, з-за памятных тых год,
Калі тут граф Тышкевіч правіў,
Калі гімназію паставіў,
Жыве тут кемлівы народ.

Цвіла навука і асвета,
Сюды з'язжалася паўсвета.
І Бітнер свой сакрэт бальзама
У Свіслачы складаў таксама.

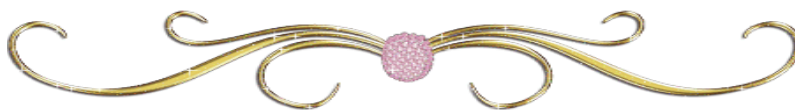
Тут Каліноўскі войскі вёў
За светлы лёс і за свабоду.
Нямала згінула народу,
Нямала было чорных днёў.

А колькі войн тут праняслося
І ў нашым сэрцы аддалося.
І сёння помніць Вешаўнік
Жаночы і дзіцячы крык...

Але з руінаў кожны раз
Ты паўставала, маладзела,
На нас маўчліва глядзела,
Сваёй красой маніла нас.

Імчыцца хутка плынь вякоў,
Прайшла варожая навала.
Якой прыгожай Свіслач стала,
Табе – сыноўня любоў!

А.Дубатоўка

Жыві ў шчасці, Свіслач

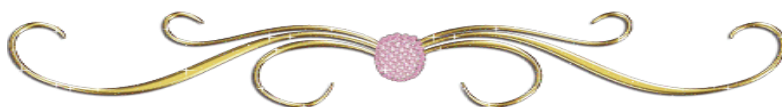
Паміж асінак і бяроз рачулачка бяжыць,
Нясе у Нёман хвалю трапяткую.
Па берагах наш гарадок агнямі зіхаціць,
О, Свіслач, я люблю цябе такую.

Імкнуцца ўверх, імкнуцца ўшыр і дрэвы і дамы,
Царкоўны купал да нябёс ўзлятае.
Тваёю прыгажосцю зачараваны ўсе мы
Радзіма наша, ты для нас – святая.

Дзе б ты не жыў і не блукаў, вяртайся зноў сюды,
Тут роднае ўсё, сэрцу дарагое.
Тут сцежачкі, што берагуць тваіх бацькоў сляды,
А сонейка ласкавае такое!

Плыве над роднай Свіслаччу, плыве вясновы пах,
Надзеяй, верай сэрца напаўняе.
Хай над табою кружыць белы бусел – слаўны птах,
Жыві у шчасці, Свіслач маладая!

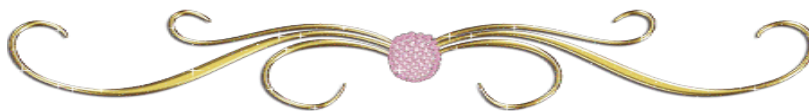
І.Ламашкевіч

Белавежскі наш гарадок

Над табой краны-волаты
віснуть.
Паравоза чуваць гудок.
Добры дзень, мая родная Свіслач,
Белавежскі наш гарадок.
Любім мы цішыню тваіх
вуліц,
У яркай квецені скверы,
сады.
Галасы нашых продкаў вы
чулі,
Каліноўскага крокі-сляды.
Ты гасцей на грыбныя
сцежкі
Запрашаеш у дубровы, бары.
Свіслачанак чароўныя
ўсмешкі, –
Нібы фарбы світальнай зары.
Залячыла ваенныя раны.
Вырастаюць паверхі наўшыр.
Гордасць, Свіслач, твая –
ветэраны,
Адстаяўшыя сонца і мір.
Кроч далей на шляху
паскарэння,
Сінявокая Свіслач мая!
Тваім людзям парыву,
гарэння
Пад нязгаснаю зоркай
Крамля.

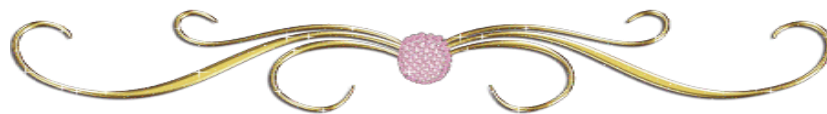
В.Каржаневіч

Мой город

Много мест прекрасных на планете,
Городов больших в краю чужом.
Для меня милее всех на свете
Свислочь, мой уютный светлый дом.
Здесь не рвутся небоскрёбы в небо,
Не спешит в метро поток людей,
А старинный парк, как сказка-небыль,
Манит тайной липовых аллей...
Стоит лишь шагнуть под своды арок –
Могут липы тихо рассказать,
Как Тышкевич здесь построил замок
Двести или триста лет назад.
С каждым днём мой город всё моложе,
В новых окнах зажигает свет.
Но хранит историю он тоже:
В центре – памятники прошлых лет.
А цветы на клумбах дарят радость
Всем, кто тут живёт и любит труд.
Свил гнездо здесь белый аист,
Людам мир принёс и доброту.
Много мест прекрасных на планете,
Но искать их не поеду я.
В Свислочи и солнце ярче светит!
Здесь любовь и родина моя!

Н.Борковская

Свіслач

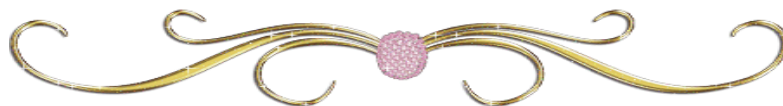
У пушчанскім краі ёсць прыгожы гарадок.
Калі лета наступае – патанае ад квяток.
Па сабе ён невялічкі,
Але родны мне куток.
Тут матулечка за ручку завяла мяне ў садок.
Падрасла, пайшла я ў школу,
У роднай Свіслачы маёй.
Ганаруся я сабою, што жыву цяпер я ў ёй.
Гэта край яскравых мараў, край дзяцінства,
Край бацькоў, край, дзе ўлетку не сціхае
Клёкат родных нам буслоў.
Свіслач – край, дзе пахне мёдам,
Дзе шмат прыгожага наўкол,
Няма ў нас фабрык і заводаў,
Ні тых падземак, ні мятро.
Наш гарадок зусім маленькі
На ўскрайку пушчы векавой.
Люблю яго я ўсім сэрцам,
Люблю яго я ўсёй душой.

Ю. Фалькоўская

Мой край

Свислочь дорогая,
Край ты мой родной!
Славные березки,
Месяц золотой...
Разноцветный летом,
Беленький зимой,
Пожелтел ты осенью,
А расцвел весной.
Чистые озера,
Чистые пруды...
Краше нет такого –
Сколько не ищи.
И в тебя я верю
И молюсь о том,
Чтобы жилось мирно
Нам в краю родном!

Д. Герман

Мой город

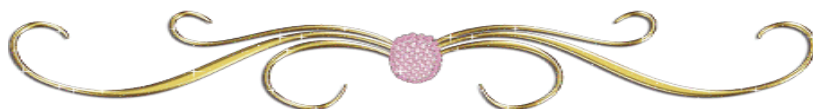
Тихий, добрый, милый город.
Свислочь – Родина моя.
Сединою лет украшен,
Мудростью ты покори́л меня.
Всё здесь дышит благодатью,
Радостью и торжеством.
Здесь проходит моя юность,
Здесь взрослею я душой.
Первые слова и песни,
Первые шаги мои,
Первые мои победы
Здесь родились и прошли.
И с годами пусть не гаснет
Свет твой, Родина моя.
Согревай нас своей лаской
Материнскою всегда.

Ю.Фурса

Своему городу

Люблю я город свой, любить не перестану...
Пусть день заменит ночь иль вновь пойдут дожди,
Я в нем под радугой лечу крылатой птицей,
А без него в обрыв паду, что впереди.
Он вырастил меня, как мать ребенка,
Дал жизнь, дал воздух, научил ходить.
Я без него – птенец в зубах волчонка,
Которому, скорей всего, не жить...
Ты сказочен! Нельзя мне не влюбиться:
Здесь новостройки – просто чудеса!
Любой с тобою город не сравнится –
Не каждого хвалили небеса.
Так пусть тебя удача не покинет,
Окошек добрых светлые глаза
Наполнятся слезою счастья,
Которая возникнет, как роса.

О.Пекарь

Малая родина

Моя малая родина – Свислочь!
Как прекрасна родная земля!
Неповторимо твоё обличье
Каждый год, как и день ото дня.

Осень краски везде рассыпает,
В старом парке деревья грустят.
Кто-то город свой покидает,
Чтоб опять возвратиться назад.

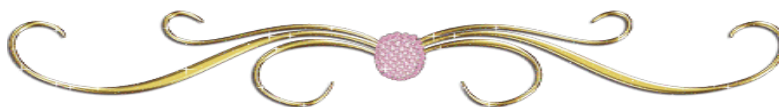
Я вернусь в новогоднее детство,
Где на площади – звёзд хоровод.
Купол церкви стремится в небо,
Освещая пришедший год.

Одуванчиков желтые платя,
Лепестков белоснежных метель...
Нет, такой весны не видать мне,
Хоть объезди тридевять земель!

Летом в озере можно купаться
И на теплом песке загорать.
Знаю точно, что надо для счастья:
Ощутить земли благодать.

Мы со Свислочью маленькой нашей
Ощушаем такую связь,
Что словами не выразить даже.
Будем жить, Беловежьем гордясь.

О.Славецкая

Родному городу

Как описать за несколько минут
Ту землю, на которой я живу!
Мой город Свислочью зовут,
Я эти строки лишь ему дарю.

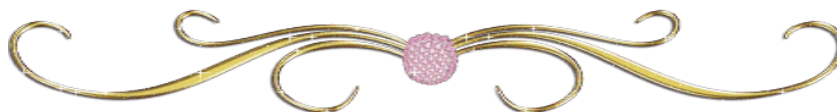
Судьбою выбран мне навек,
Ты сердцу моему стал дорогой.
Я взрослый, умный человек,
Все детство связано с тобой.

Здесь я впервые все узнала:
Любовь, улыбку, ласку,
Тепло Купаловских стихов.
И доброту любимой сказки.

Все впереди, любимый город,
Ведь ты имеешь много сил.
И хоть уже совсем немолод,
Но для меня ты очень мил.

Мой город – доброта, тепло и понимание,
Мой город – счастье безоблочной мечты,
Мой город – уваженье, почести, признанья,
Мой город – Свислочь, и любовь к нему – в крови.

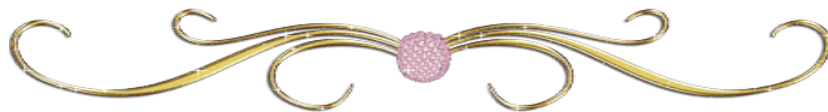
Ю.Бирюкова

Свіслач - мой утульны родны дом

Паглядзі на карту Беларусі –
Шмат цудоўных знойдзеш гарадоў.
І маленькай зоркай ярка свеціць
Свіслач – мой утульны родны дом.
Тут не рвуцца небаскробы ў неба,
Не спяшаецца ў мятро паток людзей.
Светлыя ўсмешкі дораць дзеці,
Сустракае шчыра свіслацкі музей.
Старажытны парк тут ёсць, як казка,
Кліча таямніцай ліпавых алей.
Граф Тышкевіч заснаваў тут замак,
І гімназію адкрыў для ўсіх дзяцей.
Крок адзін зрабі пад зводы арак –
Могуць ціха ліпы расказаць,
Як Кастусь за волю тут змагаўся,
Орда свой тут талент адкрываў.
З кожным днём мой горад маладзее,
У новых вокнах свеціцца святло.
Ды захоўвае традыцыі ён свята,
У цэнтры – помнікі мінулых год.
А кветкі на клумбах дораць радасць,
Тым, хто працуе і жыве...
Звіў гняздо тут белакрылы бусел,
Каб мір лунаў па ўсёй зямлі.
Шмат цудоўных мясцін на планеце,
Ды шукаць іх не паеду я.
У Свіслачы і сонца ярчэй свеціць-
Тут любоў і радзіма мая.

Р.Семяняка

Свислочский парк

В старом парке косят травы,
Пахнет медом липы цвет,
По аллеям бродит юность
Поколений разных лет.

Здесь и нового приметы
И приметы старины,
Соловьиные сонеты
Под сияние луны.

Время мчится без оглядки,
Устарел и вальс, и твист.
И уже на танцплощадке
Не играет гармонист.

Солнце медленно заходит,
Неподвижен старый пруд.
Быстро молодость проходит
И блуждает где-то тут...

Но грустить о том не надо,
Пусть приятным будет путь.
И живительной прохладой
С упоением дышит грудь.

Вечереет, тени тают,
Солнце село не спеша.
До рассвета отдыхают
И природа, и душа.

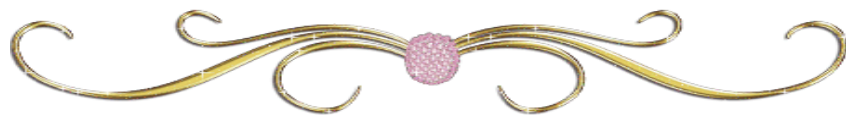
А.Дубатовка

Встреча с прошлым

Деревья в жару разомлели,
По старому парку иду.
И пух одуванчиков белый
Плывет на заросшем пруду.
Здесь многое с детства знакомо:
Поляны, тропинки изгиб.
Развалины барского дома,
Аллеи седеющих лип.
В лицо вдруг дохнуло так сладко,
Бережит кровь липовый цвет.

Я помню: луна, танцплощадка,
А ныне площадки той нет.
Ах, эти безумные ночи!
Летят мотыльки на огонь,
Мелькает знакомый платочек,
Играет, играет гармонь...
Душа переполнена светом,
Разорвана времени сеть,
И я в окружении этом
Пытался себя разглядеть...

А.Дубатовка

***Вёска мая,
я - часцінка твая***

Родны кут

Што для мяне вёска Корнадзь?
Жыў калісь тут пан Карнач,
Нарадзіўся мой дзядуля,
Родная мая матуля,
А яшчэ, канечне, я.
Тут растуць лясы наўкола,
Луг квяцісты, пахі траў.
А яшчэ тут мая школа,
Сонца свет яе прыбраў.
Ганаруся я Радзімай,
Родным краем ганаруся я.
Вырасту я тут шчаслівай
У далонях Беларусі.

Ю.Кортелева

Мая вёска

Вёсачка стаіць на ўзлеску,
Родная мая!
Расцвілі вакол пралескі,
Вясна дыхае спаўна.
Клёкат бусліка над дахамі
Не сціхае дапазна.
Жораў смелымі ўзмахамі
Кажа ўсім: вясна прыйшла.
Я іду насустрач сонейку,
Усмешку радасці нясу.
Ганаруся тым, што ў вёсачцы
Побач з пушчаю жыву.

М.Лысевіч в.Корнадзь

Счастливой дорогой

Какою раньше ты была,
Деревня по названью Корнадь?
Дворов десятка с полтора,
Как старожилы могут вспомнить.
Кругом дремучие леса,
Непроходимые болота,
Считали люди – чудеса
Здесь изменить могли бы что-то.
Но вот с Советами пришли
Другая жизнь, другая доля.
Они народу принесли
Мечты свершение и волю.
А после техника пришла
На эти топкие болота.

Сейчас деревня поднялась
К таким невиданным высотам!
Наш белорусский край цветёт
В семье народов – братьев наших.
Совхоз всё ширится, растёт,
Становится с годами краше.
Народ, чья власть сильна, крепка
Творит, мечтою окрылённый,
И строит счастье на века
В деревне нашей обновлённой.
Шагаешь, Корнадь, ты вперёд
Со всей страной нашей в ногу.
К успехам новым пусть ведёт
Тебя счастливая дорога.

А. Чайковская

Хто ніколі не бачыў, як сонца ўстае
І ў блакітнай рачульцы купаецца,
Як бялюсенькі бусел гняздо сабе ўе
І рамонкі расой умываюцца.
Хто ніколі не чуў, як пяе салавей
І ў нябёсах жаўрук заліваецца,
Як зялёныя конікі звоняць у траве
Няхай хуценька ў вёску збіраецца.
Хто ніколі не бачыў, няхай паглядзіць
Жыта коласам як наліваецца,
І як клін жураўліны ў вырай ляціць –
Сумным крыкам у душы адгукаецца.

Хто не бачыў, якія тут людзі жывуць
І як шчыра з гасцямі вітаюцца,
Хто ніколі не чуў, як тут песні пяюць,
Няхай хуценька ў вёску збіраецца.
Там, дзе тонкія коскі
Распушылі бярозкі,
Я з адкрытай душою стаю.
Запрашаю ў вёску,
Запрашаю ў вёску,
Запрашаю ў вёску маю.

Я.Кобрынец

Моя деревня Корнадь!

Я спешу к тебе, моя деревня,
Сквозь судьбу и пролетевшие года.
Лес дремучий в окруженьи дремлет,
И туда не мчатся поезда.
Корнадь, нет роднее слова,
На твоей земле я родилась.
Жизнь была нелёгкой и суровой,
Силы все собрав, ты поднялась.
Волосы с серебряною ниткой,
На меня задумчиво глядишь:
“Что же ты, Ирина, тут забыла –
Как на крыльях вдруг ко мне летишь”?
Не забыла и всегда любила
Сказочного леса тишину.
И речушку с кладкой, что спешила
Напоить лугов твоих красу.
Корни здесь пустили мои предки
И ветвям семейства дали жизнь.
Разлетелись, словно птицы, детки
И по белу свету разбрелись.
Ты ждала меня, моя деревня
От души “спасибо” говорю.
И желаю, чтоб ты жила с верой
В долгую, счастливую судьбу.

Ирина Мезенцева

Сасна-хутаранка

Падзвіцеся, людзі, ці ж гэта не цуд?!
Я такога не бачыў нідзе, толькі тут:
Усе сосны – як сосны, а гэта адна
Вершалінай купчастай здалёку відна.

Уварху – капялюш, як паненка здаля,
З-за іголак-хваінак не відна галля.
Хто ні едзе, ні йдзе – ля яе адпачне,
Усіх спакоем, пяшчотай яна ахіне.

Мне ж тут любае ўсё: неба, лес і зямля.
Да сасны прыхіну, як дзіця-немаўля.
Папрашу прабачэння, што доўга не быў,
Але родны куточак заўсёды любіў.

Толькі дзе той куточак, дзе хаты, дзе сад?
Трэ было прыязджаць гадоў сорок назад.
Паламаны сад, хаты – аж сэрца баліць,
А сасна – напамінам пра хутар стаіць.

Непадўладная часу, вятрам і гадам,
Пэўна ёй, як і мне таго часу шкада.
Змоўклі песні і смех хутаранак-дзяўчат,
І музыкі не йграюць, музыкі маўчаць.

І глядзіць ў сіні змрок, расфарбована ў
Гжэль,
Звабны месяц звысоку яе сцеражэ...
Падзвіцеся, людзі, ці ж гэта не цуд?!
Я такога не бачыў нідзе, толькі тут.

І.Ламашкевіч

Край мой любы, куточак вясковы
З жураўлямі, бусламі ўгары,
Не забыць мне цябе ўжо да скону,
Як дзяцінства шчаслівай пары.

Не забыць твае рэкі, азёры,
Водар кветак з лугоў і палёў,
Хай гараць над табой шчасця зоры,
Не змаўкае хай спеў салаўёў.

Хай на полі тваім родзіць жыта,
Чырванеюць суніцы ў бары
Хай руплівы народ працавіты
Ладзіць лёс для сваёй дзетвары.

Не забуду з тугі і адчаю
Непаўторнасць тваю і красу,
Дзе матуля на ганку страчала,
Дзе кляпаў тата зранку касу.

Дзе плыў пах пірагоў на Вялікдзень,
Смак, шыпенне духмяных каўбас...
Успамін ў забыццё не адыдзе,
Не нарушыць яго жорсткі час.

І.Ламашкевіч

Хутар Клеціска

Хачу я ў тую хату,
На родны хутар зноў,
Адкуль шчэ нежанаты
У новы свет пайшоў.

Хачу забыць пра ліха,
Што за акном не спіць
І з хутаранкай ціха
У танцы зноў прайсці.

Да ветрыка у полі
Схіліцца на паклон.
Да той юначай долі,
Да мараў у палон.

А потым па ўзмежку
Абняўшыся прайсці,
Хачу на тую сцежку,
Ды дзе ж яе знайсці?

Да тых духмяных росаў,
Валошак на мяжы,
Дзе зорак чыстых россып
Над ніваю дрыжыць.

Хаджу, гукаю страты,
Ды рэха не гучыць.
Падмурак нашай хаты
У зямельцы роднай спіць.

І.Ламашкевіч

Малая родина

Соловьиная трель по утрам меня будит,
А серёжки берез умывают росой,
Ключевая вода ободрит и остудит,
Обласкает лицо лучик солнца косой.

Я хожу по земле, на которой родился
И дышу ароматом знакомым до слёз.
В этой жизни чуть было я не заблудился,
Слава Богу, что вновь я среди белых берёз.

Претерпел, поборол искушения жизни,
Хоть достиг не всего, не поверил в себя.
Ничего нет дороже и краше Отчизны,
Я тобою горжусь, восторгаюсь любя.

И кружит, и кружит надо мной аист белый.
Вдаль зовут журавли и поют соловьи.
Придает силы жить наливной колос спелый,
Вера в то, что ходили здесь предки мои.

И.Ламашкевич

Мае Грынкі

Ёсць ціхая вёска Грынкі,
Жывуць тут мае землякі,
За вёскаю пушча шуміць,
Над дахамі бусел ляціць.
Тут добрыя людзі жывуць
І песні цудоўна пяюць.

Гучаць тыя песні без слоў
У клёкаце белых буслоў
І ў звоне крынічным гучаць,
Нішто тут не ўмее маўчаць.
Тут песні лунаюць да зор,
Бо іх пяе “Спадчына” – хор.

Пяе, пяе “Спадчына” – хор,
Нібы тчэ шаўковы ўзор,
Ля ціхай празрыстай ракі
Дзяўчаткі пяюць, юнакі
У клубе, у школе, ў садку,
У кожным вясковым кутку.

У вёсачцы ціхай Грынкі
Хай вечна гараць аганькі
У светлых вачах землякоў,
У сэрцах дачок і сыноў,
Хай шчасце вас не абміне,
Гарыць свет у кожным акне.

І.Ламашкевіч

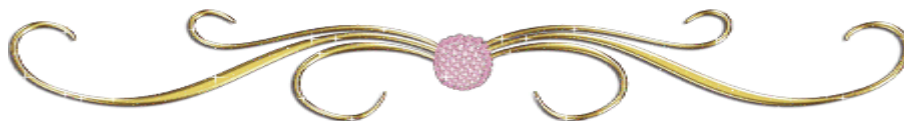
Сэрца краю майго - Белавежская пушча

Белавежская пушча

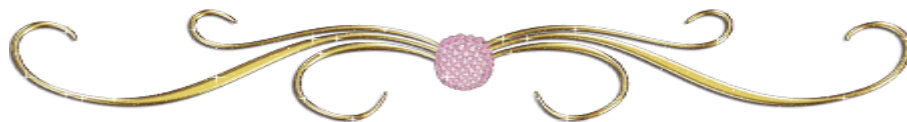
Векавыя дубы, сосны, елкі ў абхват,
Водар хвоі пяшчотна-лагодны...
Так мяне сустракае, як маці ці брат,
Белавежская пушча – край родны.
Не кранут часам лес, цішыня,
 хараство
І абшар без канца і без межаў.
Я пазнаў бы цябе гадоў
 нават праз сто,
Родны лес, роднай Белае Вежы.
Хмаркі ў небе плывуць, дрэвы
 мірна шумяць,
Пажаўцелы лісточак злятае,
Зверху дзяцел стукоча,
 аж трэскі ляцяць,
І зязюлька гады адмярае.
Затрашчала галлё, цёмны лес
 зашумеў,
На імгненне пакінула смеласць.
Лось-свавольнік усё ж паказаць
 нам паспеў
Гонар свой – свае рогі між елак.
Тут я рос, падростаў і дзядулем
 ужо стаў.
Уздрыгнуў не ад холаду з ранку:
Зубр на горку ўзышоў, быццам
 на п'едэстал,
Каб звысок аглядзець гаспадарку.
Ён – як волат-гігант,
 уладар-гаспадар,
Палюбіў гэты лес і прыроду.
Тут раздолле звярам. Пушча
 ім – Божы дар.
Жыць і жыць ім тут многія годы.

І.Ламашкевіч

Край Белавежы сэрцу мілы,
Блакітнай вабіць нас вадой,
Дзе набіраюць поўнай сілы
Зубры на спадчыне сваёй.
Далёка йсці нідзе не трэба,
Каб бачыць волаты-дубы,
Быццам яны трымаюць неба,
Нібы атланты, праз гады.
Звяроў нязлічана тут многа,
Касулі, лосі і дзікі,
Зубры выходзяць на дарогу,
Дзе падбіраюць каласкі.
Мой любы край такі багаты
Прыроднай шчодрасцю дароў,
Бывае нават, што за хатай
Ты набярэш сабе грыбоў.
І шматгалоссе птушак ранкам
Праносіць рэха па двары,
Паслухай толькі на світанку,
Спяваюць як яны ў бары.

Ф.Цямежнікаў

Белавежская пушча

У першы раз перад табою,
Хоць веку чвэрць паспеў пражыць,
Стаю з прыўзнятай галавою,
Здзіўленне тоячы ў душы.

Дзень добры, пушча! Любы воку
Твой белавежскі каларыт,
Адкуль бяруць свае вытокі
Ласіны бег, зубрыны рык,

І дуба волатава сіла,
І тайна чорнага бусла, –
Усё, што ты ў грудзях змясціла,
Што Беларусі зберагла.

Адкрыў святыя таямніцы,
Як аканіцы, расчыні,
Дай мне хутчэй прыпасці ніцма
Да слыннай споведзі крыніц

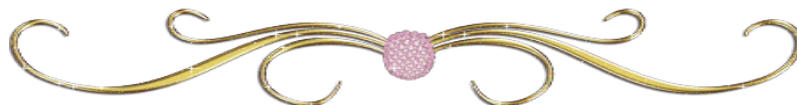
Тваёй гісторыі. Прачніся
І сны таксама раскажы.
Народу-творцу адгукніся –
Табе з народамі вечно жыць.

А.Шушко

Белавежская пушча

Белавежская пушча – гонар і слава,
Жамчужына нашай славутай
зямлі!
З самых даўніх часоў ты
з людзьмі сябрвала,
Аддавала ўсе ім багацці сваі.
Ты з маленства мяне запрашала
ў казку,
Дзе гамоняць сваімі лістамі дубы,
Дзе адчувала я спева птушынага
ласку,
Што заўсёды суцешыць
у момант любви.
І ў жыцці я сваім не забуду ніколі
Той чароўны пах траў, што
так вабіць мяне.
Дадаваў ён мне веры ў светлую долю
І цягнуў з кожным разам усё
больш да сябе.
Ты ў марах маіх, Белавежская
пушча,
Ты і ўзімку, і ўлетку заўсёды
мне рай.
Па балотах, азёрах вандруе там
бусел.
А зубры тут шукаюць спрадвечу
свой гай.
І дзе б ні была, я заўсёды вярнуся
Да цябе, Беларусь, у пушчанскі
свой край!
І ўсім раскажу, як табой
ганаруся!
І душой, Белавежа, дакрануцца
мне дай.

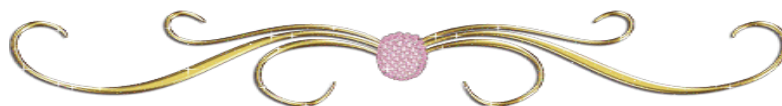
А.Кузьміч в.Грынкі

Мой рай

Изумруд, а быть может,
Жемчужина
В короне Европы она.
Местным жителям милою
Суженой
Навсегда стала эта земля.
Беловежская пуца! Так хочется
Еще раз аромат твой вдохнуть,
Позабыв об усталости, броситься
На траву и средь сосен уснуть.
А когда тихо ночь подкрадется,
В небе звезды сойдутся с луной –
И в волнении сердце забьется
В звуках песен над сонной рекой.
Есть на свете места знаменитые,
Пенье птиц на морском берегу,
Но лишь ты лечишь сердце разбитое,
Лечишь сердце и душу мою.
Я с тобой, как в другом
измерении:
Стоит мне посетить этот край –
Забываю о бедах и времени.
Беловежская пуца – мой рай!

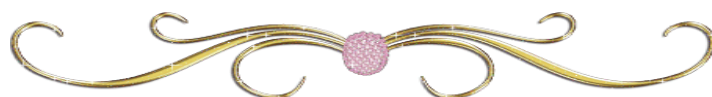
Н.Волковыцкая д. Гринки

Прысвячэнне Белавежы

Зямля мая белавежская,
Аглядаю твой чысты прастор...
Ты здаешся мне першай пралескаю,
Чую песень птушыны хор.
Нараджаюць казкі чароўныя
Белавежы старыя лясы.
І гаючай вадою напоўнены
Пушчанскіх азёр паясы.
Хаджу тваімі ўзлескамі,
Удыхаю водар грыбоў.
Узыходзіць папараць-кветкаю
Да гэтага цуда любоў.
Я люблю цябе, край Белай вежы,
Тут прывабіцца сіл удвая!
Прысвячаю табе свае вершы,
Ты – другая радзіма мая!

А.Славецкая

В Беловежскую пуцу

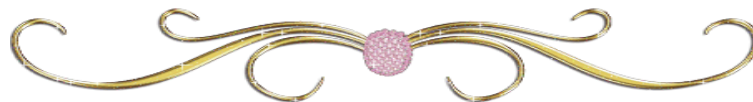
Вот и выглянуло солнце,
И попало мне в оконце.
Папа всех нас разбудил
И с собою пригласил.
Я спросила: “Мы куда?” –
“В беловежские леса,
К птицам, к зверям, к насекомым,
И, конечно, к их знакомым”
Вот оно – Великолепье,
Вот она – Краса!
И озёра, и болота,
Реки и леса!
Я иду и всем люблюсь,
Каждый листик – изумруд!
Зеркало?! Так это пруд!
Пуца – это гордость наша,
Драгоценный клад,
Не иссякнет её чаша
Мира и добра.

А.Здановская

О Беловежской пуще

Люблю я леса белорусские,
Но всё ж для меня родней
Леса Беловежской пущи,
Они вдохновенней, милей.
Животных здесь очень много:
Лисицы, волки, бобры.
И символом этого леса
Были и будут зубры.
Меня ветерок приласкает,
И птицы для сердца споют.
Найдёшь в Беловежской пуще
Добро, благодать и приют.
Лес сказкой своей очарует,
Подарит любовь и покой.
И дух Беловежской пущи
Всегда будет в сердце, со мной.
Край милый мой белорусский,
Спасибо тебе за леса,
Леса Беловежской пущи,
Бескрайние реки, поля!
И сердце моё питает
Дух добрый, весёлый, родной.
И дух Беловежской пущи
Останется в сердце со мной.

О.Фурса

Гэта ўсё Белавежская пушча...

У кожнага народа ёсць мясціны,
Якімі ганарыцца ён павінен.
Для беларусаў гэтая святыня –
Белавежская пушча – гаспадыня.

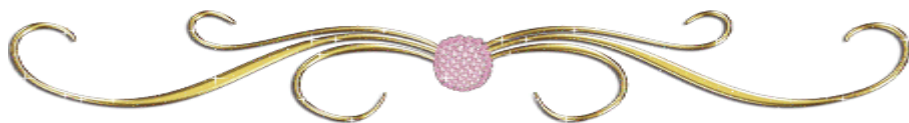
Гоман мужных вялізных дубоў
І даверлівы погляд зуброў –
Гэта ўсё Белавежская пушча...
Сон-трава, чаравічак зялюлін

І ўважлівы позірк касулін –
Гэта ўсё Белавежская пушча...
І маленькага коніка вочы,
І глухія савіныя ночы –

Гэта ўсё Белавежская пушча...
Няўжо ўсё гэта знішчыць чалавек
І застанецца сіратой навек?
Няўжо жаданне гаспадарыць
Яго без спадчыны заставіць?

Няхай гамоняць лясы,
Не хаваючы светлай красы.
Усё для гэтага рабіць будзем,
І будуць шчаслівымі людзі.

Ю.Маркевіч

Балота “Дзікае”

На Свіслаччыне ёсць цудоўны кут,
Дзе прыгажосць без краю і без межаў,
Балота “Дзікае” раскінулася тут,
Злучыўшыся з шумлівай Белавежжу.
Балота гэта – лёгкія зямлі –
Адно з буйнейшых ва усёй Еўропе.
Шляхі турысцкія сюды ляглі,
Узяла дзяржава аб балоце клопат.
Адсюль бяруць пачатак дзве ракі
І папаўняюць чысцінёй два моры,
Імкнучыся ў процьлеглыя бакі
Між траў, лясоў вычэрчваюць узоры.
Імкліва Нараў у Балтыю плыве,
У мора Чорнае аж Ясельда кіруе,
Да сотні відаў птушак тут жыве
І мноства рэдкіх траў, раслін вякуе.
“Венерын чаравічак” тут цвіце,
Хоць век яго складаны і не просты.
Дуб, ёлка, ясень і сасна расце
Да стадваццацьгадовага узросту.
Які ж цудоўны тут жывёльны свет!
Сюды трапляе нават буры “мішка”,
Тут зубр і лось, убачыш воўчы след,
Дзік і касуля, і лісічка ўвішна...
Прыгожы і багаты гэты край
Славутай некранутае прыроды!
Хай сцеражэ наш Божа гэты рай
Ад року чорнага і жорсткае нягоды.
А як жа лёгка дыхаецца тут
Духмяным пахам журавін пад сонцам!
Няхай жыве, квітнее дзіўны кут
І шчасцем поўніцца жыццё бясконца.

І.Ламашкевіч

